

Förkortningar i löpande text: KTR (Kommunala tillgänglighetsrådet), FRE (Funktionsrätt Enköping), RFD (Rådet för delaktighet).

AKTUELLT FRÅN STYRELSEN

Nu äntligen har vi börjat bli vaccinerade! Ett glädjande besked även om det fortfarande är strul med vaccinleveranser.

Jag besökte Kompassen i måndags som sällskap åt en "lycklig", men den glädjen grumlades av hur det fungerade för honom på plats. Trots att FRE har fått komma och se över lokalen i förväg, var det som påpekades då, inte effektuerat. Bland annat är den väg man måste gå för att komma fram till vaccinatören gräsligt lång, för den som har svårt att gå! Det fanns stolar längs vägen, men bara den vanliga köksstolstypen – utan armstöd – vilka är svåra att både sätta sig och resa sig från. Det behövde han göra fyra gånger!! Och det sorgligaste av allt: Det gick INTE att improvisera och få gå in genom någon annan dörr som var närmare målet!



Jag har skickat in våra klagomål till den som är ansvarig för lokalen och hoppas verkligen att de påpekade problemen åtgärdas snarast. Vi är trots allt många som har det besvärligt i vardagen och tycker att det är rimligt att åtminstone våra vårdgivare visar att de förstår våra behov!

Tanken som direkt följer av detta är, att det arbete som FRE bedriver för att öka tillgängligheten i samhället för oss alla, verkar vara av den typen som ALDRIG tar slut! Så kära kamrater – Kavla upp ärmarna och hugg i!!! Tillsammans är vi starkare och når längre!

Anneli Djurklou, ordförande

AKTUELLT FRÅN MEDLEMSFÖRENINGAR

Astma och Allergiföreningen i Enköping Håbo

Det här sista året har varit annorlunda även för Astma och Allergiföreningen i Enköping Håbo.

Det är fortfarande ovant att träffas över nätet för styrelsemöten och årsmöte. Men vi lär oss för varje gång. Och på vårt årsmöte hade vi deltagare, som annars inte kan

vara med på grund av sin överkänslighet! Så det är också något gott med alla restriktioner.

Våra medlemmar har också haft möjlighet att delta i digitala föreläsningar från förbundet och från Uppsala föreningen. En verklig upplevelse var Allergilyftet, som förbundet arrangerade den 17 mars. Läs om den upplevelsen i reportaget från Tilda Holstius här i bladet.

Just nu kan vi alla läsa i EP om dålig inomhusmiljö i en av kommunens förskolor. Ett ämne som vi från föreningen ofta haft uppe till diskussion med berörda parter under alla år. Tråkigt att det är aktuellt igen.

En annan fråga som föreningen aktualiserat är parfymade produkter. En skrivelse har lämnats angående tvål och handsprit i kommunens lokaler och en dialog pågår om parfymade produkter på det nya Familjebadet.

Till sommaren planerar föreningen att vara en dag i veckan på Sommarro. Vi ansvarade förra säsongen för serveringsverksamheten varje torsdag och så blir det i år också. Det finns plats för fler i föreningen att hjälpa till på Sommarro.

Vill du ha kontakt med oss hör av dig till ordförande Agneta Södersten, agnsod@gmail.com eller tel 070 320 39 73

Vi ser fram emot flera bidrag från föreningarna i nästa nummer!

AKTUELLT INOM KOMMUNEN

Kommunala tillgänglighetsrådet 18 mars 2021

Vi började mötet med information från Samhällsbyggnadsförvaltningen om nya parkeringsregler som kommer att börja gälla 3 maj 2021 i Enköpings stad.

Sara Bergström berättade att Enköping har för många bilar i centrum vid en jämförelse med andra städer.

Problem som kommunen ser måste förbättras är:

- Låg omsättning av parkeringsplatserna. Parkeringen sker under lång tid.
- Parkeringsplatserna används av boende.
- Trafiksäkerheten är dålig mellan bilister och övriga trafikanter.

De finns en utförlig information om de nya reglerna och hur parkeringszonerna ser ut på www.enkoping.se. Sök i sökrutan på *Nya parkeringsregler* därefter *Stadens nya parkeringsmiljö*.

Här hittar du även de nya taxorna för parkering och hur du betalar på enklaste sättet beroende på hur mycket du måste parkera i centrum av Enköping.



Överförmyndarenheten

Chefen Susanna Sandström informerade om Överförmyndarens arbete. Verksamheten är placerad i Uppsala dit alla kommuner i Uppsala län är anslutna. Ärenden från Enköpings kommun utgör ungefär 12 % av ärendena per år.

Verksamheten har 26 medarbetare och de letar ständigt efter nya gode män som kan ansvara för klienter. Målet är 80 nya gode män per år, och man har rekryteringsmöten varje termin i alla kommuner.

En god man eller förvaltare förordnas av Tingsrätten efter en lämplighetsprövning som Överförmyndarkansliet gjort. Uppdraget för de förordnade är att bistå personer som har svårt att föra sin egen talan. Det kan gälla allt från att sköta sina vardagliga räkenskaper till att sörja för att personen får rätt hjälp av samhället.

Kansliet följer upp hur gode män och förvaltare sköter sina uppdrag genom att gå genom de årliga inlämnade räkenskaper och verksamhetsberättelser som de är skyldiga att lämna in.

Textade sändningar och filmer som Enköpings kommun ansvarar för

Hörselskadades förening har lyft frågan om textning av kommunens webbsändningar och filmclip som de producerar.

Elsie Johansson ledamot i HRF Enköping informerade om att sedan i september 2020 finns det en ny lag om att allt webbmateriel som kommunen lägger upp ska vara textade för medborgarnas möjlighet att tillgodogöra sig information.

Tyvärr textar Enköpings kommun inte sina utsändningar ifrån Kommunfullmäktiges möten. Lagen säger att clip måste vara textade senast fjorton dagar efter att clipet blivit tillgänglig på webben.

Övrigt

Yvonne Bromée (M) berättade att Barnvårdsförbundet (en sammanslutning av Socialnämnderna i länt) beviljat *Guldantsbidrag* till Gluggen och Asphagen för sommarlovsaktiviteter.

Ordförande Jesper Englund har på inspel från oss varit i kontakt med Upplevelseförvaltningen dels angående att Reumatikerna upptäckte att det varken fanns handtag att hålla sig i eller krokarna för upphängning av handdukar i duschutrymmet i rehabbadet, dels angående de nya planerna för Kulturhus Joar.

Förvaltningschefen meddelade att det hade varit en tillgänglighetskonsult inkopplad i bygget av badet(!) och att det också funnits en referensgrupp där FRE varit representerad. Nu har man satt upp krokarna men ledstänger kan man inte ordna nu. Det blir en senare fråga.

Vad gäller det förändrade innehållet i Kulturhus Joar meddelar han att det just nu är en politisk fråga. Det finns inga konkreta förslag på hur det skulle kunna bli, men att om museet ska inrymmas där så måste självklart något annat försvinna. Han uppmanar oss att ta kontakt med politikerna!

Tilda Holstius och Anneli Djurklou

Aktuellt i kommunen

Bokslut 2020

Kommunen har nu fått fram sitt bokslut för 2020 och visar på ett stort överskott. Hela överskottet beror på de statliga extrapengar som regeringen skjutit till pga. pandemin under året. Hade de inte kommit, skulle istället bokslutet visat på åtskilliga miljoner minus. Kommunfullmäktige kommer att diskutera bokslutet på aprilsammanträdet.

På sammanträdet i juni, kommer budget för 2022 att beslutas, och den förväntas innehålla många besparingar då man inte tror att statsbidragen kommer att fortsätta. Det kommer att beröra oss på olika sätt.

Stängning av Åsundagården

Kommunen har 40 tomma platser på omvårdnadsboenden inom hela kommunen. Trots att det finns nästan lika många personer som beviljats boende men tackat nej just nu, är det skäl att avyttra Åsundagården. Man tror att det inte bara är på grund av coronapandemin som människor inte vill flytta in, utan att det är ett nytt "mönster" att man vill bo kvar hemma. Dessutom har pandemin fört med sig att man tror att Sveriges sätt att organisera äldreomsorgen, bidragit till de höga dödstalen bland äldre och att Socialstyrelsen kommer att komma med förslag på ändringar. Ordförande i Vård- och omsorg tror att vi kommer att gå tillbaka till vårdenheter mer lika det som fanns förr, så att man bl.a. har tillgång till syrgas.

En idé är att omvandla Åsundagården till Trygghetsbostäder, som är en slags mellanform för boende som inte kräver biståndsbedömning men har en viss personalbemanning och lokaler för gemensamma aktiviteter och matservering.

Kulturhus Joar

I slutskedet av framtagandet av hur kulturhuset skulle kunna utformas, spelade de styrande kommunalråden in ett par nya kort. (Det ska nog ses mot bakgrund av den troligen dåliga ekonomin framöver.) Det handlade om att muséet och konsthallen också skulle inrymmas. Eftersom de kräver stora ytor, måste självfallet andra tänkta verksamheter maka på sig. Det ursprungliga förslaget, som vi fått vara med och ha önskemål om, innehöll flera möteslokaler, vilket vi ju saknar i kommunen.

Det finns i dag inget nytt förslag från tjänstemännen, utan frågan behandlas politiskt.

Bredsandsbadet

Nordic Camping som har avtal att driva badet, campingen och restaurang vid Bredsand, vill att kommunen skriver ett tomträttsavtal på 60 år med dem, för att de ska kunna ta lån och bekosta utrustning av framför allt restaurangen. Tomträppen ska bara gälla själva marken som huset och campingen ligger på, inte själva badet. Det förändrar inte avtalet Nordic C har vad gäller driften av badet och övrig verksamhet.

Man kunde inte komma överens på Kommunstyrelsen så ärendet har återremitterats.

Kommunala lokaler

Vård- och omsorgsförvaltningens tjänstemän meddelar att de fortsatt under våren kommer att följa FHM:s rekommendationer och därför inte öppna sina lokaler för möten - även om vi är vaccinerade.

Badhuset

Som ni nog redan vet har badhuset nu öppnat för besök, inte bara rehabbadet. Man måste boka tid så att besöket blir coronasäkert, men det går att få tider i bassängen från 06.00!

Anneli Djurklou

Tillgänglighet i Enköpings stadskärna

På ett för dagen livaktigt torg, samlades vi för att tillsammans med Sara Olsson göra en liten vandring inom rutnätsstaden. BID-processen för att göra Enköping till "Årets Stadskärna", står bakom vandringarna.



BID står för Business Improvement District och är en modell som används över landet för att lyfta stadskärnorna i ett samarbete mellan fastighetsägare, butiker m.fl.

Den 14 mars var vi fem stycken som hörsammade inbjudan att gå en vandring tillsammans och prata om tillgänglighet mm. Sara berättade om hur det är att gå på kvällarna, när det är mörkt. På många ställen saknas belysning, det blir då mörkt och otryggt. Många fastigheter har små prång som förstärker mörkret. I de flesta av de gamla husen i centrum är det svårt för dem som har behov av rullstol att komma in, även om det kan plockas fram ramper känns det otryggt. Ett problem som behöver belysas i det fortsatta arbetet. Även de sluttande trottoarerna upplevs som ett stort hinder.

För oss som kan gå, men ibland blir lite ostadiga är det också viktigt att det kikas på alla ojämnheter i stenläggningarna. Ett hörn som sticker upp kan orsaka stor skada om någon snubblar.

Utanför ICA har det blivit ljusare sedan ett träd tagits ner och andra träd har fått förhöjt grenverk, ett resultat av tidigare promenader.

Något som inte syntes just under promenaden men som skapar stora problem är då det tänds marschaller som placeras runt fontänen. Visst är det fint med ljus, men trist att det för med sig att överkänsliga blir förhindrade att vistas i centrum tills luften har blivit bättre igen.

Vi avslutade promenaden på Kammakartorget. Där konstaterade vi att tillgängligheten blir bättre då det byggs nytt och det finns med från planering till slutförande.

Agneta Södersten

Vill du följa arbetet att göra Enköping till Årets Stadskärna gör du det enklast på nätet på www.enkopingcentrum.se.

Har du/din förening några frågor kontakta Katarina Lindberg.

Mail: k.lindberg64@gmail.com Mobilnummer: 070-604 44 75

Läs även på kommunens hemsida, www.enkoping.se, där det alltid finns uppdaterad information.

AKTUELLT INOM REGIONEN

Bli medlem i Region Uppsalas invånarpanel!

Vi söker dig som vill vara med och hjälpa oss bli bättre på digital service och e-tjänster. Dina åsikter är viktiga för oss.

För ökad invånarmedverkan startar Region Uppsala en invånarpanel. Till en början avgränsat till digital service och e-tjänster.

Alla som bor i eller arbetar/studerar i Uppsala län är och som är över 13 år är välkomna att delta.

Så här går det till:

- Du anmäler dig genom att registrera dina kontaktuppgifter
- När en undersökning startar får du ett e-postmeddelande med en länk till frågorna. Vi kommer inte att kunna se vilka svar just du lämnat.
- När tider för undersökningen är slut sammanställs svaren och resultatet publiceras på region uppsala.se

Välkommen att vara med och påverka!

[Här hittar du anmälningsformuläret](#)

Inom kort kommer vi även att öppna möjligheten att via region uppsala.se, lämna idéer och förbättringsförslag kring digital service och e-tjänster inom Region Uppsala.

AKTUELLT INOM FUNKTIONSRÄTT SVERIGE

Bra första steg men mer behövs för att undanröja fattigdomen

Pressmeddelande 210323

Idag lämnar Utredningen om merkostnader i bostad med särskild service enligt LSS sina förslag till regeringen. Funktionsrätt Sverige har deltagit i utredningen och välkomnar förslagen, men ser fortsatt utmaningar för den institutionella fattigdomen.

– De flesta som bor i gruppboende eller annat särskilt boende lever i livslång fattigdom. Utredningens förslag om ett nytt statligt stöd för boendekostnader är ett steg i rätt riktning och kan utjämna en del av skillnaderna mellan olika kommuner som idag hanterar detta saknar möjlighet att få en arbetsinkomst och lever på mycket låga försörjningsnivåer hela på olika sätt. Men mer behövs för att undanröja fattigdomen kommenterar Elisabeth Wallenius, ordförande Funktionsrätt Sverige.

Närmare 30 000 personer som tillhör LSS personkrets bor idag i särskilt boende. Hyran är ibland väldigt hög eftersom gemensamma utrymmen påverkar hyran.

De flesta boende saknar möjlighet att få en arbetsinkomst och lever på mycket låga försörjningsnivåer hela livet. Möjligheten att välja bostad eller påverka sin ekonomiska situation är i princip obefintlig.

– Många försörjs i praktiken av anhöriga, de som har anhöriga vill säga, påpekar Elisabeth Wallenius. Det här är en bortglömd grupp, de allra fattigaste som inte har några möjligheter att förändra sin livssituation. Utredningens förslag leder förhoppningsvis till en del förbättringar, men många utmaningar återstår för att utrota den institutionella fattigdomen i Sverige, avslutar Elisabeth Wallenius.

SOMMARRO

Nu har isen gått på fjärden utanför Sommarro. De sista isflaken förvann den 26 mars. Snödropparna blommar i rabatterna och under jasminbuskarna. Och påskliljökarna tittar upp!

Nu längtar alla till att Sommarro kan öppna igen. Förhoppningsvis kommer det inte några nya restriktioner som gör att det inte går som planerat.

Den 14 och 16 april har Sommarrogruppen beslutat att ha städdagar. Då skall det städas i huset och i trädgården så att serveringen kan öppna söndagen den 2 maj.

FRE kommer att ansvara för driften på samma sätt som 2020. Det innebär att medlemsföreningarna tillsammans med FRE ansvarar för hela verksamheten. Fler föreningar är välkomna att anmäla intresse för att vara delaktiga i verksamheten.

Anmäl ert intresse att ta del av jobbet på Sommarro under säsongen eller att vara med och städa till Maud Sundqvist mobil 070 768 58 38 eller till Britt Marie Bernström mobil 070 392 32 00.

ÖVRIGT

Allergilyftet 2021- Är framtida webbkonferenser här nu?

Vi var fyra personer som deltog i allergilyftet 17 mars. Vad är allergilyftet?

Allergilyftet är Astma- och Allergiförbundets första webbkonferens under en hel dag. Ett helt år försökte förbundet få till en vanlig förbundskonferens i Stockholm.

Tyvärr kom en pandemi och satte upp stora hinder för ett genomförande i verkliga livet. Till slut tog förbundet beslutet att genomföra hela konferensen via webben. Företaget de samarbetade med byggde upp en hel konferensvärld med allt en förbundskonferens brukar innehålla.

När vi besökare blev insläppta i webbvärlden stod vi utanför porten på en konferensbyggnad. Tänk Uppsalas UKK. Vi blev uppmanade att trycka på de röda prickar som skulle leda oss vidare dit vi ville gå.

Först kom besökaren in i en foajé, med en informationsdisk och en miljö med två våningar. Rakt fram ledde till stora scenen där konferensens talare skulle hålla sina presentationer.



Så här kunde det se ut på deltagarens skärm.

Vi blev välkomnade med en chatt där vi kunde tala om vilken förening vi kom ifrån eller arbetsplats. Även personal från regioner och kommuner var inbjudna.

Drottning Silvia inledde dagen med ett inledningstal. Det var ett fint tal.

Besökarna kunde även gå till andra våningens mässhall. Där hade olika företag, föreningar osv bemannade stationer. Som exempel, ett besök hos Apotekets monter: ett tryck på den röda pricken så öppnades en chatt och besökaren kunde ställa viktiga frågor. Även personalen kunde informera om saker de tyckte var viktiga.

En annan del av övervåningen hade olika förinspelade informationer på 15–30 minuter som var mycket bra. T ex när besökaren kunde följa med en patient som gjorde spirometri samtidigt som en talarröst förklarade vad som hände under undersökningen. Bra information för den som själv inte genomgått undersökningen och har frågor hur den går till.

Så - är en webbkonferens något jag skulle göra igen? JA, det skulle jag gärna delta i. Många konferenser är svåra att åka på för mig på grund av olika funktionsnedsättningar. Tänker även på all restid och kostnader för föreningar med resor och andra utgifter.

Tilda Holstius

Allt fler får astma och allergi – det är dags att vända trenden

Allt fler i Sverige får astma eller allergi och mer än en tredjedel av befolkningen är drabbade. Allergisjukdomarna är vår tids största folksjukdomar.

Det är stora regionala ojämlikheter i astma- och allergivården. Det finns inga nationella riktlinjer och vården följs inte upp i något kvalitetsregister. Bristerna leder både till lidande för den enskilde och onödiga kostnader för samhället.

- Hela nio av tio astmapatienter i Region Uppsala har *inte* gjort något allergitest. I till exempel Östergötland har över hälften fått göra det. Astman kan försvåras av allergi och därför är allergitest viktigt för att behandlingen ska bli bra.

Det går att förebygga allergier genom att arbeta med både risk- och friskfaktorer. Vården och vardagen kan förbättras för redan drabbade. I Finland finns sedan ett tiotal år sedan ett nationellt allergiprogram. Satsningen har gett resultat och trenden med en alltmer allergisk befolkning i Finland har brutits.

Det är dags för en nationell allergisatsning även i Sverige. Flera saker behöver göras.

1. **Färre ska bli allergiska.** Regeringen bör ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att både sprida kunskap till vård, skola och allmänhet om hur man kan minska risken för allergier.
2. **Nationella riktlinjer för bättre allergivård.** Kvaliteten på vården ska inte avgöras av var i landet man bor. Möjligheten att få allergivaccination eller utredning för matallergi skiljer sig kraftigt åt mellan regionerna. Samma sak gäller för biologiska läkemedel mot astma och atopiskt eksem. Därför behövs både nationella riktlinjer och ett kvalitetsregister för allergisjukdomar.
3. **Kunskapslyft om astma och allergi.** För att få genomslag för nya riktlinjer och forskningsframsteg behöver kunskapen öka. En bred utbildningssatsning behövs till personal i vård och skola. Patientutbildning och skriftlig behandlingsplan ska vara en lagstadgad rättighet för alla med kronisk sjukdom. Patienter får redskap att hantera sin egenvård och behandling på ett bättre sätt, vilket leder till färre akutbesök och sjukhusinläggningar.
4. **Fler specialister.** Idag saknas allergologer, läkare som är specialiserade på allergi. Många kommer också att gå i pension de kommande åren. Det behövs en lagstiftning där regionernas ansvar för att utbilda tydliggörs.

Forskningen kring hur allergier kan förebyggas har tagit stora kliv framåt det senaste decenniet. Att vända trenden med en alltmer allergisk befolkning går om bara den politiska viljan finns. Det behövs ett svenskt allergilyft!

Maritha Sedvallson, *Förbundsordförande, Astma- och Allergiförbundet*
Astrid Mäkitalo, *Ordförande för i Astma- och Allergiföreningen i Uppsala län*
Kristina Ljungros, *Generalsekreterare, Astma- och Allergiförbundet*

Deltagare sökes

Deltagare sökes angående museum, tillgänglighet och digitala utställningar

Jag heter Tove och läser master i IT och lärande på Göteborgs Universitet. Jag letar nu efter deltagare som vill dela med sig av sina erfarenheter och tankar kring museum, tillgänglighet och digitala utställningar, och som vill testa att "besöka" en digital utställning.

Under våren gör jag mitt mastersarbete om tillgänglighet i digitala museiutställningar. Under den rådande pandemin spelar den digitala tillgången till konst, kultur och lärande större roll än någonsin. Målet med studien är att ta reda på hur museer kan designa digitala utställningar som så många som möjligt kan ta del av och förstå, oavsett fysisk och psykisk funktionsförmåga.

Du som deltar behöver vara över 18 år. Om du tycker detta verkar intressant, skicka ett PM till mig, eller skriv ett mejl till gushjeto@student.gu.se, så skickar jag mer information.



Årets Påskträd på torget

KALENDARIUM 2021

Aktuella möten under året. FREs årsmöte planeras bli i maj, då vi kanske kan vara på Sommarro.

Se [hemsidan](#) för fullständig kalender där också kommunens nämndmöten finns med.

VÅREN

6 april RFD
11 maj Ordförandemöte
27 maj KTR

HÖSTEN

7 sept Ordförandemöte
8 sept RFD
23 sept KTR
12 okt Ordförandemöte
28 okt KTR
16 nov Ordförandemöte
18 nov RFD
2 dec KTR

| | |
|---|---|
| Funktionsrätt Enköping Källgatan 1B 749 35 Enköping Telefon 076 843 91 91 E-post funktionsratt.enkoping@gmail.com Webbplats www.hsoenkoping.com | Redaktör: Anneli Djurklou Redaktionskommitté: Tilda Holstius, Maud Sundqvist, Lena Thorén. |
|---|---|

| | |
|-------------|-----------------|
| Nästa nr: | fredag 30 april |
| Manusstopp: | Måndag 26 april |